

BIBELEN OG VERDEN

nr. 1 | 2019

TEMA OM HAITI:

**BIBELEN GIVER
OS HÅB OG
SKABER FRED**

LÆS OGSÅ: KRISTENDOM I CASTRO-LAND • VOODOO OG GUD
HØJSANGEN FÅR NY SPROGDRAGT

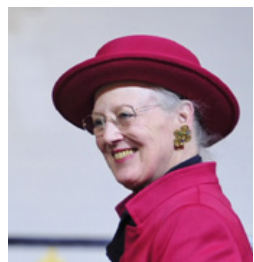

FOTO: Casper Tybjerg

Bibelselskabets protektor
er Hennes Majestæt
Dronning Margrethe II.

En million bibler til Cuba

Nu er det naboøens tur ...

Af Synne Garff

FOR EN DEL ÅR SIDEN begyndte Bibelselskabet i Danmark at samle midler ind sammen med kolleger i De Forenede Bibelselskaber til et usædvanligt projekt: en million bibler til Cuba. For tyve år siden havde det været utænkeligt i det ateistiske Castro-land, men der er grøde på den lille caribiske ø.

Sidste år lykkedes det så at uddele bibel nr. 1 million. Jeg rejste i den forbindelse rundt på øen, der er præget af stor fattigdom. I Cardenas, der er en af de største byer i Mantazas-provinsen, er bygningerne slidte, men ligger alligevel ubeskriveligt pittoresk med et væld af stærke farver i eftermiddags-solen. Et æsel trækker en kærre fuld af meloner forbi den presbyterianske kirke, der blev anlagt omkring 1900-tallet af missionæren og præsten John G. Hall. Der har lige siden været stærke bånd mellem amerikanske missionærer og kirken.

Termometeret har sneget sig langt op over 30 grader. Svedperler samler sig på huden, selv de lokale kæmper med den stillestående varme og flokkes om kirkens få ventilatorer, der er stillet op langs væggene og sender en velgørende brise ud over menigheden. Kvindene bevæger systematisk og med caribisk sensualitet viften hen foran ansigtet for dog at skabe lidt kølende luft.

Børnekorets lyse stemmer fylder rummet, mens præsten dirigerer. Her skal man være lidt af et multitalent for at overleve som præst. De fleste har flere jobs, en lille business eller dyrkning af jorden. De færreste kan leve af præstegerningen alene. På et tidspunkt får jeg forvildet mig ind i kirkens baglokaler. Her møder jeg Sara, der er gift med præsten. Hun er mor til to og selv præsteuddannet, men virker nu mest med kristendomsundervisning for børn og tager hånd om kvarterets unge.

”Vi har mange problemer her. Det er et fattigt område, og der er desværre meget vold i familierne.”

Sara er lattermild og beskriver sig selv som et rationelt menneske. Hun begyndte oprindeligt at læse psykologi på universitetet. Hun havde mange eksistentielle spørgsmål og diskuterede voldsomt med sine afrikanske medstuderende.

”De var kristne, og jeg var kritisk, men

vedholdende nysgerrig. Jeg udfordrede deres tanker om Gud. Især skabelsesberetningen fandt jeg helt langt ude.”

Men noget blev ved med at drage hende. Og de afrikanske medstuderende var tålmodige med Sara. På et tidspunkt begyndte hun at komme i den katolske kirke, som havde dygtige uddannelsesprogrammer.

”Jeg lærte virkelig meget, men liturgien passede ikke rigtigt til mig.”

Forældrene var a-religiøse i Castros ånd, skolesystemet var ensrettende. Efter lang tids søgen begyndte Sara at komme i den presbyterianske kirke, læste teologi, blev præst og er kommet på sin rette hylde.

”Om dagen har jeg travlt, men om aftenen tager jeg mig tid til på bibelstudier, når børnene sover. I det hele taget er jeg vokset i mit religiøse liv og er meget afhængig af ritualerne og bøn. Kristendommen skaber de rammer og regler, som børnene ikke har. Vi taler om tilgivelse. Vores far i himlen tilgiver os, ligesom vores egen far gør. For han elsker os.”

Sara fortæller om en lille pige, som en dag rækker hånden op og siger: ”Det forstår jeg ikke. For min far tilgiver aldrig. Han slår mig bare igen.”

Sara trækker vejret tungt: ”Der er travlt ... også for travlt til tider. Men jeg er meget taknemmelig for mit liv her.”

Med de mange bibler er også bibelsk sjælesorg kommet til øen. Meget arbejde er sat i gang og lykkes ved hjælp af en velorganiseret bibelkommission, dedikerede kirkeledere, ildsjæle som Sara og hendes mand samt - ikke mindst - med støtte fra danske givere.

Nu er turen kommet til naboøen Haiti, der stadig er præget af det ødelæggende jordskælv i 2010. Humanitære organisationer arbejder for at imødekomme det massive behov for mad, drikke, tag over hovedet og udviklingshjælp i et samfund, der er præget af vold og kriminalitet. Men skolerne er meget klare i deres udmelding over for Bibelselskabet: Vi beder kun om én ting: bibler til børnene. ”Den, der har Gud i sit hjerte, dræber ikke”, som en lærerinde formulerer det.

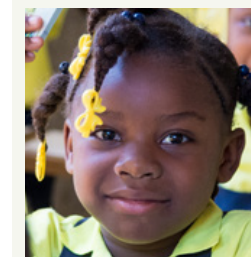
Der er rigtigt mange gode grunde til at efterkomme ønsket om at få verdens bedste fortællinger ud til børnene på Haiti.

Sidste år lykkedes det at nå i mål med uddelingen af en million bibler til Cuba. Den presbyterianske kirke i Cardinals var blandt modtagerne af børnebible, som præsten Sara bruger til kristendomsundervisning. Her ses hun sammen med sønnen David og international chef, Synne Garff.

Foto: Synne Garff

INDHOLD

Side 4-9 Tema:
Bibler til Haiti

Side 11
Påskeæg i rede

Side 12-13
Højsangen får
ny sprogdragt

Side 14-15
Verden rundt

Himmelske
Dage på Heden

Oplev Bibelens
land med
Bibelselskabet

Leder side 15
Drop-in
i Bibelen

TEMA: BIBLER TIL HAITI

På de mange skoler, der drives af lokale menigheder, lærer børnene at læse, og de lærer fortællingerne fra Bibelen at kende. Mange af deres forældre kan ikke læse, så børnene læser højt for deres forældre derhjemme.

Bibelen giver håb

Haiti, den caribiske ø-stat øst for Cuba, er stadig stærkt præget af jord-skælvet i 2010. Men skolerne beder kun om én ting: Bibler til børnene.

Tekst: Ann-Catherine Kvistad,
Foto: Andrea Rhodes

Haiti er på én gang både død og fordærv, himmel og helvede, skønhed og snavs. Der er god mad og sult på samme tid, og der er både hjertevarme mennesker og brutal vold. Kontrasterne er store, ja, næsten ufattelige.

Lærerne er heltene

Efter at have besøgt Bibelselskabet på Haiti og deres skoleprojekter er der imidlertid én ting, jeg er helt sikker på: Lærerne er heltene i dette land. Mange er kommet hjem til Haiti efter at have fået uddannelse i udlandet. Nu er de klar til at give en ny generation unge mennesker deres skolegang. Og i et land, hvor 60 % af befolkningen er under 25 år, er der virkelig mange elever! Udfordringerne er imidlertid mange. Som en lærer sagde: "Vi må give børnene en uddannelse både for krop og sjæl". Det er ingen let opgave. Specielt ikke, når de kæmper mod voodoo-traditionerne, blodige bandekrige i lokalområdet og en ufattelig fattigdom.

Beder om bibler

Hvad er det så, disse mennesker beder os om? De beder om bibler! Flere gange under mit be-

søg spurgte jeg dem: "Når situationen er så dårlig, hvorfor beder I så om bibler?" Svaret var altid det samme, sagt på en høflig, men bestemt måde:

"Ja, men frue, det må du da forstå! Bibelen giver håb til dem, der ikke har håb. Bibelen giver fred der, hvor der er vold. Bibelen giver frihed der, hvor ånderne i voodoo-traditionen har taget kontrollen."

Kort sagt: Hvis bare Bibelen bliver tilgængelig og læst, så bliver mennesker kristne. Visheden om dette er urokelig for de kristne lærere på Haiti. Og ofte har de selv erfaret dette i deres eget liv.

Voodoo

Betegnelsen "voodoo" bliver brugt om lignende kultformer i både Vestafrika og Amerika. Men på Haiti praktiseres det, som haitianerne selv kalder "den mørkeste" variant af voodoo. Gennem lange ceremonier med sang og dans inviteres ånder til at tage bolig i præsten eller andre deltagere.

Hensigten med ritualerne er at få kendskab til fremtiden, at få magt over andre mennesker el-

ler at beskytte sig og sine mod lignende besværgelser fra andre. I vores møde med mennesker på Haiti hørte vi mest om den virkning, ceremonierne har på børnene: Lærerne mærker, at de er trætte og stille på skolen på grund af de lange og skræmmende ceremonier, som ofte foregår i hjemmene.

Mange skoler

Haiti trænger til en forandring til det bedre, og her spiller lærerne en vigtig rolle. Der er nu indført skolepligt i Haiti, og det betyder, at alle børn skal gå i skole. Sådan er det i hvert fald på papiret, men ikke altid i praksis. Der er desværre ikke mange offentlige skoler, men der er en stærk tradition for, at alle menigheder skal drive en skole, uanset, hvor lille menigheden er. Det betyder, at der er mange skoler til så vidt muligt at dække behovet, med mange børn og mange lærere.

Vi kan hjælpe med, at det kristne budskab når både børn og voksne på Haiti. De fleste voksne kan nemlig ikke læse, så børnene læser højt for deres forældre. Gennem dette kommer mange til tro. Både enkeltpersoner, familier og nabolag bliver forandret af Guds ord.

STØT MED BIBLER TIL HAITIS BØRN

Vil du støtte Bibelselskabets arbejde for, at flere børn og deres forældre på Haiti lærer Bibelen at kende?

GIV DIN STØTTE:

Reg.nr. 3001, kontonr. 9 00 04 88,
mærke: 'Bibler til Haiti' eller
MobilePay: 62903, mærke: 'Bibler til Haiti'

 Bibelselskabet

”

Bibelen giver håb til dem, der ikke har håb. Bibelen giver fred der, hvor der er vold.

Generalsekretær
Magda Victor
i Bibelselskabet på Haiti
deler bøger ud med
bibelhistorier
til børn.

TEMA: BIBLER TIL HAITI

BIBELBØGER TIL SKOLEBØRN

Du kan nu være med til at støtte projektet på Haiti, så flere børn lærer Bibelen at kende.

- 25.000 skolebørn får bogen "Levi Jezi", som fortæller om Jesu liv
- Det koster 19 kr. at trykke og distribuere hver bog
- Bogen indeholder fortællinger fra alle fire evangelier
- Den er skrevet på kreol, som er hovedsproget på Haiti
- 40 % af befolkningen på Haiti er under 14 år, og 50 % er under 18 år
- De fleste skoler på Haiti bliver drevet af kirker

GIV DIN STØTTE:

Reg.nr. 3001, kontonr. 9 00 04 88,

mærke: 'Bibler til Haiti' eller

MobilePay: 62903, mærke: 'Bibler til Haiti'

”

Ser du, det, disse børn har allermest brug for, er håb – et håb om, at livet faktisk kan blive bedre! Dét håb kan Gud give dem.

”Gør Bibelen tilgængelig for alle

”Det er kun Gud, som kan give håb,” siger **Joseph**, som er lærer på en af de mange skoler, kirkerne driver. ”Vi vil gøre Guds ord tilgængeligt,” siger generalsekretæren i Bibelselskabet på Haiti.

Tekst: Ann-Catherine Kvistad,
Foto: Andrea Rhodes

Magda Victor er generalsekretær i Bibelselskabet på Haiti. Hun fortæller ivrigt om det nye projekt 'Bibelbøger til skolebørn', som man nu kan støtte gennem Det Danske Bibelselskab:

”Dette projekt er vokset ud af et ægte behov: behovet for bøger til børn. Det er noget, der er stor efterspørgsel på!”

Magda fortæller, at det er lærerne ved de mange kristne skoler på Haiti, som formidler behovet til Bibelselskabet.

Stor mangel på bøger og Bibelen

”Der er stor mangel på materiale, som lærerne kan bruge,” fortæller hun. ”Vi ønsker at komme dette behov i møde, og derfor har vi sat projektet i søen. Det skal både hjælpe børnene, lærerne og rektorerne på skolerne. For lærerne fortæller os, at det næsten er

umuligt at lave god undervisning uden bibler, læsebøger og andre bøger. Og de mangler alle disse værktøjer.”

Det er ikke kun børnene, der får glæde af en bog med bibelhistorier:

”Når et barn får Det Nye Testamente eller et hæfte med bibelhistorier, deler de det med deres forældre, ja, med hele deres familie. Så dette projekt påvirker både børnene og lærerne, forældrene og resten af familien.

”Vi gør Guds ord tilgængeligt for alle”

Generalsekretæren fortæller videre: ”Kirkerne er jævnlige i kontakt med Bibelselskabet, og de kommer ofte til os og fortæller, hvad de ønsker sig af bibler og andet materiale. Så vi ved ret præcist, hvad de har brug for. Ofte

kommer børnene på disse skoler fra familier, som er meget fattige.”

Magda er glad for tilbagemeldingerne fra kirkerne og skolerne:

”Det er jo derfor, Bibelselskabet eksisterer: For at hjælpe vores brugere med det, de har brug for. Det er derfor, vi arbejder, som vi gør. Vores mål er at gøre Guds ord tilgængeligt for alle.”

Stor fattigdom

Joseph Elie er rektor på en af de kristne skoler. Han fortæller om stor fattigdom mange steder:

”Børnene på min skole er meget fattige. De fleste familier er så fattige, at de kun har råd til at give børnene et ordentligt måltid hver anden dag. Arbejdsløsheden i vores område er på næ-

sten 100 %. Nogle prøver at købe og sælge ting på markedet, men når ingen har penge at købe for, er der ikke meget at tjene.”

Han fortæller, at menigheden samler mad ind, så skolen kan give børnene et måltid hver dag.

Jeg spørger, hvorfor Joseph beder om bibler og andre kristne bøger, når situationen synes så håbløs, og fattigdommen er så massiv:

”Ser du, det, disse børn har allermest brug for, er håb – et håb om, at livet faktisk kan blive bedre! Dét håb kan Gud give dem. Derfor er det så vigtigt her på Haiti at lære børnene om Gud og Jesus. Vi ønsker at give dem bibler og andet kristent materiale, så de får mulighed for netop det.”

Har ikke bøger nok

Joseph, 12 år
Jeg kan godt lide at gå i skole, men vi har ikke bøger nok. Jeg vil gerne være læge, så jeg kan hjælpe min familie, for min mor døde i 2013. Det, jeg mindst kan lide ved mit nabolag, er, at der ligger så meget affald rundt omkring, og at der ikke er nok skoler. Nogle af mine venner går ikke i skole. Folk er meget fattige, og det er et utrygt område med meget vold.

Vil åbne et sygehus

Dayflorine, 13 år
Vi har ingen bibel derhjemme. Det her er det første bibelhæfte, jeg har fået, og jeg må tage det med hjem. Min favorithistorie er den, hvor Jesus døde og stod op igen. Den viser, at Jesus har sejret over døden, og det giver mig håb! Jeg vil gerne være læge og åbne et sygehus, hvor jeg kan give gratis lægehjælp til folk. For det bekymrer mig, at der ikke er noget sygehus her.

Vil hjælpe mor og far

Angelove, 13 år
Jeg har gået i skole her i et halvt år. Jeg har tre søskende. Far blev slået ned for tre måneder siden og kan stadig ikke arbejde. Mor er også hjemme. Når jeg bliver stor, vil jeg gerne være sygeplejerske, så jeg kan hjælpe mor og far. Vi har ikke nogen bibel derhjemme, men nogle gange kan jeg læse i en her på skolen og i kirken.

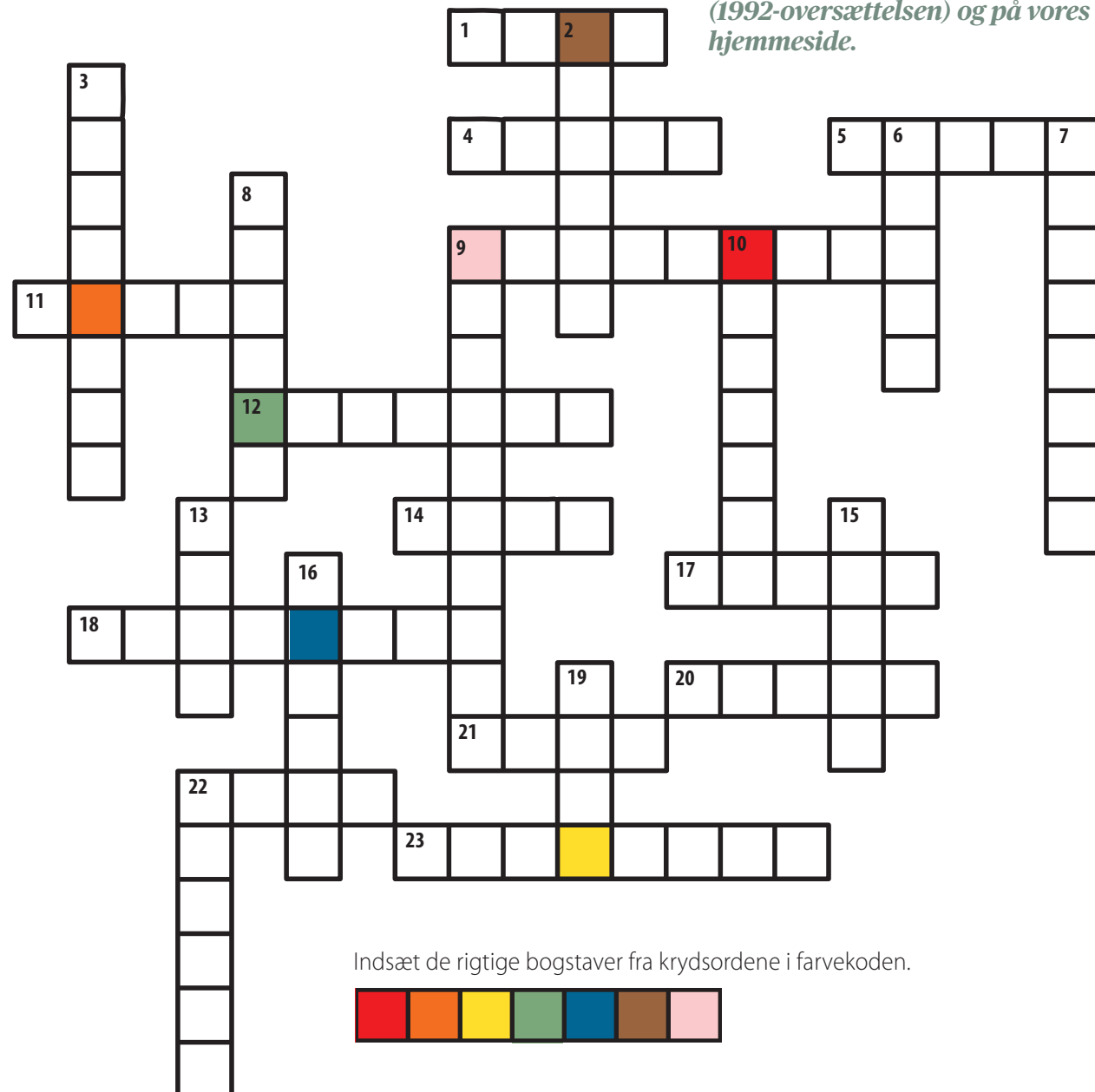

Skolen har ingen bibler

Louisnara, 11 år
Min skole har slet ikke nogen bibler, men vi har en bibel derhjemme. Min favorithistorie er den om Moses, da han gjorde sit folk fri fra slaveri. Jeg kan lide den på grund af alle de undere, der skete. Jeg vil gerne være sygeplejerske, for jeg kan lide at hjælpe folk, som er syge, og så vil jeg hjælpe min familie.

De fire børn går enten i skole i Haitis hovedstad Port-au-Prince eller i Cité Soleil, som er et tæt befolket fattigkvarter nord for centrum i Port-au-Prince. De er blandt børnene, der får bibler gennem projektet 'Bibelbøger til skolebørn'.

... Pssst!
Du kan finde svarene i 1. Mosebog (1992-oversættelsen) og på vores hjemmeside.

Indsæt de rigtige bogstaver fra krydsordene i farvekoden.

VANDRET

- Adam og Evas førstefødte
- Abrahams oprindelige navn
- Han giver Josef navnet Safenat-Panea
- "Slangen var det ... af alle de vilde dyr"
- Enoks far hedder
- Det sidste ord i 1. Mosebog
- Så mange mennesker var om bord på Noas ark (1 Mos 7,13)
- Han er far til Lea og Raket
- "Jeg vil gøre dit svangerskab ... og pinefuldt"
- Den søn, Jakob elskede højest
- Han solgte sin førstefødselsret for en skål linser
- Noas ark blev målt i denne enhed
- Tegnet på Guds pagt med Noa

LODRET

- "Du skal ikke længere hedde Jakob, men ..., for du har kæmpet med Gud og mennesker, og du har sejret"
- Det betyder "Adam" på hebraisk
- "Det er ikke godt, at mennesket er ..." (1 Mos 2,18)
- "Alle af mandkøn hos jer skal ..." (1 Mos 17,10)
- Handyr af fåreslægten (1 Mos 22,13)
- "Men Lots kone så sig tilbage, og hun blev til en ..."
- Herren lod svovl og ild regne ned over Sodoma og ...
- Abrahams søn og Jakobs far
- Den by, hvorfra Herren spredte menneskene ud over hele jorden
- Abrahams søn med trælkvinden Hagar
- Først sendte Noa denne fugl ud fra arken
- Bjergene, hvor Noas ark gik på grund

**SEND
IND OG
VIND**

Send svaret til bibelquiz@bibelselskabet.dk senest den 8. maj 2019, og deltag i konkurrencen om fem gavekort á 300 kr. til Bibelselskabets boghandel. Vinderne får direkte besked. Navnene offentliggøres i Bibelselskabets nyhedsbrev.

Påskeæg i rede

Påsken er – ligesom julen – en dejlig tid at mødes med venner og familie og nyde dejlig mad sammen – og på denne tid kan vi også byde foråret velkommen. Denne lille frokostret er sammensat af artiskokbunde, tang og vagtelæg. På toppen er den lækre "kaviar" af tang.

8 vagtelæg

4 artiskokbunde fra glas eller dåse
50 g marineret tang (købes hos fiskehandleren)
4 ts kaviart (tangkaviar)

Læg vagtelæggene i kogende vand og kog dem ca. 3 minutter. Læg dem i koldt vand og lad dem afkøle.

Pil æggene.

Sæt artiskokbundene på fire tallerkener eller et lille fad. Fordel tangen i bundene og sæt to æg i hver "rede". Skær evt. et "læg" af et af æggene.

Sæt lidt caviart på hver portion.

Tip

Hvis du ikke kan finde den grønne tang – eller ikke bryder dig om den – kan du fore "reden" med tynde strimler af squash. Læg strimlerne i en marinade af olie og eddike, evt. tilsat en krydderurt og smagt til med salt og peber. Lad strimlerne ligge i marinaden et par timer, før du lægger dem i artiskokbundene.

Den sorte caviart kan erstattes af finthakkede sorte oliven.

Se mange flere opskrifter på Kirsten Skaarups blog: www.kirstenskaarup.dk
Foto: Kirsten Skaarup

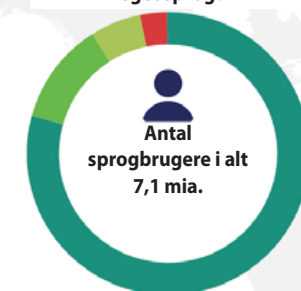
FLERE LÆSER BIBELEN PÅ DERES EGET SPROG

5,6 mia. mennesker i verden har nu adgang til Bibelen på deres eget sprog – men over halvdelen af verdens sprog mangler stadig en bibeloversættelse. Dette er på én gang opmuntringen og udfordringen til det internationale bibelarbejde i 2019.

Af de 7.350 sprog i verden er den fulde bibel nu tilgængelig på 692 sprog blandt 5,6 mia. mennesker. Det betyder, at omkring 1,5 milliarder mennesker ikke har den fulde bibel på deres sprog.

Det Nye Testamente er oversat til 1.547 sprog, der tales af 805 millioner mennesker, og kortere skriftdele findes på yderligere 1.123 sprog, der tales af 411 millioner mennesker. Det efterlader 3.988 sprog og 246 millioner mennesker, som ikke har nogen bibeloversættelse.

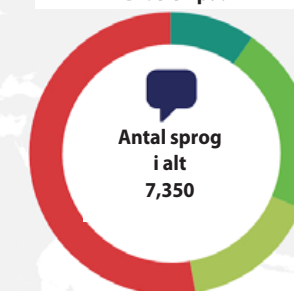
Hvor mange mennesker har adgang til Bibelen på deres eget sprog?

Antal sprogbrugere i alt 7,1 mia.

- 5,6 mia.
- 805 mio.
- 411 mio.
- 246 mio.

Hvor mange sprog findes Bibelen på?

Antal sprog i alt 7,350

- 692
- 1,547
- 1,123
- 3,988

📖 Bibler   🟢 Det Nye Testamente   🟡 Dele af Bibelen   🔴 Ingen bibeloversættelser

*Hans øjne er som mørkebrune duer
badet i mælk,
siddende på bredden
af en skinnende sø.*

Højsangen får ny sprogdragt

'SANGE TIL KÆRLIGHEDEN' rummer en nyoversættelse af Bibelens store kærlighedsdigt, Højsangen. I de berømte vers synger de elskende, Salomon og Sulamit, til hinanden om kærlighed, nydelse og lidenskab. Oversættelsen efterfølges af tre essays om kærlighed, som er skrevet af Poul Pilgaard Johnsen, Mattias Stølen Due og Pia Søtoft. Bogen kan købes på Bibelselskabets forlag – se mere på www.bibelselskabet.dk. Den nye nudanske oversættelse af Højsangen, Kærlighedssangen, kommer også til at indgå i Bibelen på Nudansk, der udkommer i 2020.

Af Thomas Godsk Larsen

Bibelens store kærlighedsdigt Højsangen er budkommet i en ny nudansk oversættelse. Forfatter Caroline Albertine Minor står bag den danske ordlyd efter kyndig oversættelse fra hebraisk af cand.theol., ph.d. Else Kragelund Holt. Men hvordan moderniserer man en tekst med over 2000 år på bagen og et billedsprog, der mildt sagt virker fremmedartet i dag?

Ydmyg over for de berømte vers

- Højsangens billedsprog voldte mig problemer flere steder. Hvordan kan øjne være mørkebrune duer badet i mælk, og på samme tid siddende på bredden af en skinnende sø? Billedet bryder simpelthen sammen rent logisk. Men samtidig fandt jeg det utroligt smukt, og derfor bevarede jeg metaforikken hér og mange andre steder i teksten, fortæller Caroline Minor.

Hun har hen over efteråret i samarbejde med oversætter Else Kragelund Holt givet Højsangen en ny, nudansk sprogdragt. I ydmyghed, som hun siger, over for indholdet i de berømte vers, som de elskende, Salomon og Sulamit, siger til hinanden om kærlighed, nydelse og lidenskab.

Et klart, men poetisk sprog

- For en nutidig læser af Højsangen, som vi oversætter til Kærlighedssangen, er det et meget svulstigt og eksalteret sprog. I Danmark anno 2019 holder vi gerne lidt igen med de helt store ord for kærligheden og begæret. Dét gør Salomon og Sulamit ikke - de er fuldstændigt oppe at køre! Det er forfriskende, ja, det er det, der gør teksten så fantastisk.

Caroline Minor arbejdede særligt med at ramme den erotiske metaforik, der gennemsyrrer Kærlighedssangen:

- Faktisk synes jeg ikke, det er kærlighed som sådan, digtet handler om. Det er mere erotisk begær, den der fase, hvor den andens krop er en besættelse for en. Og for bedst at beskrive, hvor smuk den andens krop er, inddrager de naturen, omgivelserne. Det er, som om deres begær er for stort til at rummes i den der ene krop, det flyder ligesom ud i landskaberne og materialerne. Det spreder sig, så Salomon og Sulamit også bliver til dyrene, frugterne, ja, hele haven og bygningsværker gjort af de ædleste materialer.

- Der er også steder i teksten, hvor man ikke er i tvivl om, at det handler om elskovsakterien, og så er der de mere subtile hentydninger. Det var vigtigt for mig at få det med over i den danske tekst, uden at det blev plat og grinagtigt, men også uden at gå på kompromis med indholdet i den hebraiske tekst. Det arbejdede vi en del med at finde en balance i.

Ned i den enkelte sætning, det enkelte ord

Som skønlitterær forfatter er Caroline Albertine Minor vant til at arbejde med sproget helt ned til den enkelte sætning og det enkelte ord, og for at støtte arbejdet med at ramme et klart, men samtidig poetisk sprog, brugte hun og Else Kragelund Holt fiktive mållæsere:

- Under arbejdet forestillede vi os nogle læsere, som skulle kunne forstå, hvad vi skrev. Ved en 15-årig Patrick, der går i 9. klasse, for eksempel, hvad 'åg' betyder? Gør en 22-årig sygeplejestuderende? Det gjaldt hele tiden om at si de sværeste ord eller formuleringer bort, som ville få folk længere væk fra indholdet.

Læsernes afgørelse

Caroline Albertine Minor har også arbejdet med nyoversættelserne af Esters Bog og Klagesangene. Hun er ikke, fortæller hun, vokset op med bibellæsning, og på den måde er hun heller ikke forudindtaget i mødet med teksterne:

- Faktisk læste jeg - med vilje - først den autoriserede udgave af Højsangen (bibeloversættelsen fra 1992, red.), efter jeg havde afsluttet vores tekst. Og dér tænkte jeg, okay, jeg kan godt se meningen med en sproglig opdatering. Jeg synes, vi har fået lavet en rigtig god tekst, hvor endnu flere kan glæde sig over det fantastiske kærlighedsdigt. Nu må læserne så afgøre, om jeg har ret.

BLÅ BOG

Caroline Albertine Minor.
Født: 25. oktober 1988, København.
Uddannelse: Forfatterskolen, 2012.
Debut: Pura vida. Rosinante, 2013.
Litteraturpriser: P.O. Enquists pris, 2018.
Seneste udgivelse: Velsignelser. Rosinante, 2017. Noveller.

”

I Danmark anno 2019 holder vi gerne lidt igen med de helt store ord for kærligheden og begæret. Dét gør Salomon og Sulamit ikke - de er fuldstændigt oppe at køre! Det er forfriskende, ja, det er det, der gør teksten så fantastisk.

FORFATTER
CAROLINE ALBERTINE MINOR

SOGNE- OG FLYVERPRÆST:

Tak for gaven

Den 27. december holdt jeg en forsinket julegudstjeneste hos de danske soldater i Kuwait. Forberedelsen til denne julegudstjeneste gik bl.a. med at kontakte jer og høre, om I havde en gave, jeg kunne tage med til de danske soldater. Det modtog I med glæde.

Dagen inden afrejse sad mine to piger og pakkede gaverne ind i julepapir. Til den forsinkede julegudstjeneste dukkede soldaterne op og modtog med stor glæde og taknemlighed gaven fra Bibelselskabet.

Da jeg havde modtaget 50 gaver, og vi blot er 30 her i Kuwait, pakkede jeg resten sammen i en papkasse og sendte dem til Irak med Hercules-flyveren, således at de også kunne få gavn af gaven.

Thomas Ancher Uth, sogne- og flyverpræst, Brønderslev/Serritslev sogn.

Himmelske Dage på Heden

GLÆD DIG til dagene omkring Kristi himmelfart den 30. maj til 2. juni, hvor Himmelske Dage løber af stablen i Herning. Programmet er stort og varieret, så der er noget for enhver smag.

Bibelselskabet deltager selvfølgelig også med en lang række aktiviteter. Besøg Bibel-lænestolen, få et ord

med på vejen eller læn dig tilbage og lyt til Det Nye Testamente i Bibelselskabets telt på Mulighedernes Marked. Eller gå til foredrag med Synne Garff om Bibelsk Sjælesorg.

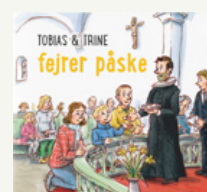
Besøg www.himmelskedage.dk, og planlæg din tur til Himmelske Dage på Heden.

Små bøger om store emner

BØRN HAR brug for at forholde sig til store emner, der er en del af livet. De kristne højtider, fødsel, dåb og naturligvis også døden.

Tobias & Trine er en helt ny serie små bøger, der netop er velegnet til at læse op og tale om. Der er tre bøger med hvert sit emne.

Tobias & Trine fejrer påske

Mor har en gang sagt, at vi holder påske, fordi Jesus døde på korset. Men far siger, at påsken handler om, at døden ik-

ke skal have lov at bestemme over os. Tvillingerne Tobias og Trine vil gerne vide, hvad påsken handler om - og have chokoladeæg!

Tobias & Trine er til dåb for fætter Frederik

Hvorfor skal fætter Frederik have en hvid kjole på? Hvorfor skal han have en gudmor? Og hvad er det at være Guds barn? Tvillingerne Tobias og Trine har mange spørgsmål, da de skal til dåb for første gang.

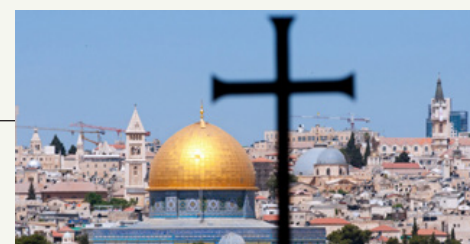
Tobias & Trine siger farvel til mormor

Mormor havde lovet at komme til tvillingerne Tobias og Trines fødselsdag. Men så blev hun meget syg og døde. Mor siger, at hun er rejst op til Gud. Men hvordan skal mormor finde vej derop? Og kan hun på en måde alligevel være med til fødselsdagen?

Tobias & Trine-serien er velegnet til børn i alderen 2-7 år. Prisen pr. bog er kun 24,95 kr.

Køb dem på www.bibelselskabet.dk

Oplev Bibelens Land med Bibelselskabet

Eksklusivt medlemstilbud: Nu udbydes en spændende rejse med guide til Bibelens land.

Denne tur er for medlemmer af Bibelselskabet, der vil være med til at opleve den verden, som dannede ramme om Jesus' virke.

29. september –
6. oktober 2019
Pris: 13.995 kr.

Du får her en unik mulighed for en rejse til Bibelens land med professor emeritus, dr.theol. Mogens Müller og Bibelselskabets brevkasseredaktør Lisbet Müller som rejseledere.

Turen begynder i Galilæa og slutter i Jerusalem. Undervejs vil du opleve det særprægede landskab og en række steder, der er kendt fra de bibelske fortællinger, som bl.a. Genesaret sø og Oliebjerget. Derudover er der udflugter til byer, borge og områder, som ikke er omtalt i Bibelen, men som fortæller om den sociale og højdratiske politiske historie i århundrederne omkring Kristi fødsel.

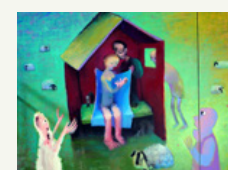
Bliv medlem af Bibelselskabet på www.bibelselskabet.dk og tilmeld dig rejsen på www.unitasrejser.dk.

OG ORDET BLEV BILLEDE

Bibelselskabets stiftsudvalg i Aarhus inviterer lørdag den 11. maj kl. 10-17 til en temadag inkl. guidet bussafari om oversættelse og fortolkning af Bibelen – både verbalt og kunsthistorisk.

Vi begynder med en introduktion til bibeloversættelse i både ord og billeder. Derefter tager vi på en tur til Skivholme kirke, Galten kirke og Aarhus Valgmenighed, hvor ordet er blevet billede. Kunsthistoriker Hans Jørgen Frederiksen introducerer værkerne, og teolog Louise Højlund sammenholder dem med deres bibelske forlæg i ord.

Deltagerpris: 250 kr. (inkl. frokost og kaffe). Læs mere og tilmeld dig på www.bibelselskabet.dk.

Udsnit af Arne Haugen Sørensens store værk fra Aarhus Valgmenighed.

LEDER

Drop-in i Bibelen

Af Birgitte Stoklund Larsen, generalsekretær i Bibelselskabet

HVEM SKULLE HAVE TROET, at der var voksne danskere, der nærmest gik og ventede på at blive døbt? At der ville være kø ved døbefonten, når en kirke i København slog dørene op for drop-in dåb, hvor mennesker kunne komme ind fra gaden og blive døbt? At ideen slog an over hele landet? De seneste måneder er mere end 600 voksne danskere blevet døbt. At dømmen efter beretninger fra de døbte selv, fra præster og fra dåbsvidner, så har det været meget velovervejede dåb - og både rørende og gribende at være en del af.

Hvad så bagefter? Da Rowan Williams, tidligere ærkebiskop i Canterbury, i januar holdt oplæg om dåb på et seminar i Løgumkloster, blev han spurgt, hvad man efter dåben skulle gøre for de mennesker, der er blevet døbt som voksne? "Hjælp dem med at læse Bibelen, som om den er skrevet til dem", lød svaret fra Williams. Et svar, der lå i samme spor som Søren Kierkegaard, der sammenlignede det at læse i Bibelen med at læse et brev fra sin elskede.

Det var dog ikke tanken om hin enkelte som bibellæser, der lå Williams på sinde: "Jeg kan ikke understrege nok, hvor vigtigt det er at læse Bibelen højt", lød det fra den tidligere ærkebiskop, "så bliver det en invitation, begyndelsen på en samtale". I stedet for at anbefale folk at læse forfra (og ramme muren, når lovteksterne begynder under ørkenvandringen i 2. Mosebog), så gjaldt det for Williams om at invitere mennesker ind for at se, hvordan folk i kirken læser Bibelen. At læse alene var, mente Williams, næsten sammenligneligt med at læse et partitur til et musikstykke; det gav en helt anden oplevelse at høre musikken - eller altså læse Bibelen sammen med andre.

Selvfølgelig kan man have udbytte af at læse Bibelen alene. Men Williams har en pointe. Der er noget særligt ved at læse Bibelen sammen med andre.

Det var også tilbagemeldingen, da Bibelselskabet sidste år inviterede læsekredse, skoleklasser og andre til at læse med på den dugfriske nudanske oversættelse af Det Gamle Testamente. Ikke alene kom der mange nyttige kommentarer til oversætterne; der tikkede også begejstrede mails ind om, hvor fint det havde været at læse Bibelen på den måde - sammen.

En ny bibeloversættelse er en oplagt anledning til at invitere nye læsere med til at læse Bibelen. Derfor har vi i Bibelselskabet også samtidig med oversættelsesarbejdet og i samarbejde med præster på Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter sat kræfter ind på at udvikle nye måder at læse bibeltekster. Vi vil gerne give bibellæserne et twist, så nye læsere får lyst til at åbne bogen og deltage i samtalen om, hvem vi er, og hvem Gud er. Et drop-in i Bibelen, måske ligefrem? Hvordan det kan gøres, glæder vi os til at løfte sløret for på Himmelske Dage i Herning i Kristi Himmelfartsdagene - og til at fortælle meget mere om til efteråret.

Williams' ord i Løgumkloster var en opmuntring til arbejdet og en invitation til både ny- og gammeldøbte om at åbne Bibelen - en invitation til samtaler for livet!

"Vi vil gerne give bibellæserne et twist, så nye læsere får lyst til at åbne bogen og deltage i samtalen om, hvem vi er, og hvem Gud er!"

INDE I DE SMÅ HUSE BOR DER
RIGTIGT MANGE MENNESKER PÅ
GANSKE LIDT PLADS. OG DE ØNSKER
SIG BRÆNDENDE BIBLER.
VIL DU VÆRE MED TIL AT OPFYLDE
DETTE ØNSKE HOS HAITIS FATTIGE
BEFOLKNING?

10 BIBLER = 450 KR.
100 BIBLER = 4.500 KR.
1.000 BIBLER = 45.000 KR.

BIBLER TIL HAITI

**DET NYTTER,
NÅR DU STØTTER.**

GIV DIN STØTTE HER:

Reg.nr. 3001, kontonr. 9 00 04 88 mærket 'bibler til Haiti'

BESØG VORES HJEMMESIDE OG STØT FAST:

www.bibelselskabet.dk/stoetfast

MOBILEPAY
62903
'BIBLER TIL
HAITI'

Kommer der flere midler ind, end der er brug for, går overskuddet til lignende projekter.

Bibelselskabet